

Tartalomjegyzék

I. fejezet – TÁRSADALMI FOLYAMATOK

A 21. SZÁZAD ELEJÉN

1. Több mint 7 milliárdan vagyunk
Földünk népessége 6
2. Ahányan, annyifélék vagyunk
A népesség összetétele 9
3. A fiatalodó és elöregedő társadalmak problémái
Népesedési problémák 11
4. Mindenkinek van mit enni?
Élelmiszerválság 13
5. A legősibb települések
Átalakuló tanyak, fejlődő falvak 17
6. Irány a város!
A városfejlődés folyamata 19
7. Miért különböznek a városok?
A városok típusai 21
8. Óriásivá duzzadó városok
Urbanizációs problémák 23

II. fejezet – A VILÁGGAZDASÁG JELLEMZŐ FOLYAMATAI

1. Mutasd az indexed!
A gazdasági fejlettség mutatói 25
2. Hol érdemes termelni?
Átértékelődő telepítő tényezők 28
3. Egyik zsebből a másikba
A piacgazdaság kialakulása és működése 30
5. Együtt könnyebb
A kereskedelmi együttműködéstől a gazdasági unióig 32
6. A világot vagy a központot szolgálják?
A szakosodástól a nemzetközi munkamegosztásig 34

7. A világcégek hálójában
Hogyan működik a globális világgazdaság 36
8. A globalizáció megjelenési formái
Előnyök és kérdőjelek 38
9. Megtakarítunk és befektetünk
Pénz és értékpapír 40
10. A befektetéstől az eladósodásig
Nemzetközi tőkeáramlás 42
11. Világraszóló szervezetek
Nemzetközi politikai, gazdasági és pénzügyi szervezetek 44

III. fejezet – MAGYARORSZÁG FÖLDRAJZA

1. Mit jelent magyarnak lenni?
Helyünk Európában és a világban 46
2. Fogyunk és öregszünk – miért baj ez?
A népesedési folyamatok hatása 49
3. Majd az állam segít?
Az állam és a foglalkoztatás Magyarországon 51
4. A múlt rendszer öröksége
Rendszerváltó Magyarország 53
5. A nagy tervek után
Környezeti terhelés Magyarországon 55
6. Gáz? Atom? Földhő? Nap?
Az energiakérdés Magyarországon 57
7. Kapcsolatban egymással és a világgal
Magyarország a globalizálódó világban 59
8. Együtt Európával
Magyarország az Európai Unióban 61
9. Helyek és emberek
A települések és a közigazgatás 64
10. Kapu a világra az ország közepén
Budapest és az agglomeráció 66

11. Élészkamra az Alföld?	
<i>Az Észak- és Dél-Alföld régió</i>	68
12. Az egykori iparközpontok múltja és jelene	
<i>Középhegységi régiók</i>	70
13. A Dunántúl helyzeti előnye	
<i>Nyugat- és Dél-Dunántúl régió</i>	72

IV. fejezet – EURÓPA FÖLDRAJZA

1. Felfelé az integráció lépcsőfokain	
<i>Európai Unió megalakulása</i>	74
2. Az unió pénztárcája	
<i>Fejlettségi különbségek az Európai Unióban</i>	76
3. Európa magterületeinek földrajza	
<i>A világgazdaság európai irányítópultjai</i>	78
4. Hanyatlás és fellendülés az európai iparban	
<i>Az ipar szerkezeti és térbeli átrendeződése</i>	80
5. Mediterráneum – gondok és lehetőségek	
<i>A napfényövezet földrajza</i>	82
6. Sikeres gazdaságok Európa legmagasabb hegyvidékén	
<i>Ausztria és Svájc földrajza</i>	84
7–8. Európa nyitása Kelet felé	
<i>Kelet-Közép-Európa és Délkelet-Európa</i>	86
9. Eltérő fejlődési utak a Balkán-félszigeten	
<i>A délszláv államok földrajza</i>	89
10. Az Európai Unió és Oroszország között	
<i>Válságok sora Ukrajnában</i>	91
11. Merre tart Oroszország?	
<i>Oroszország gazdasági átalakulása</i>	93

V. fejezet: – EURÓPÁN KÍVÜLI ORSZÁGOK FÖLDRAJZA

1. Hol jó a gazdaságnak, ha drágul a kőolaj?	
<i>Délnyugat-Ázsia földrajza</i>	95
2. A kultúrák találkozása	
<i>Törökország és Izrael földrajza</i>	97
3. Elillant-e a japán csoda?	
<i>Japán földrajza</i>	99
4. Merre húznak az ázsiai vadlibák?	
<i>Kelet- és Délkelet-Ázsia földrajza</i>	101
5–6. A világ legnagyobb belső piaca	
<i>Kína földrajza</i>	103
7. A lassan ébredő óriás	
<i>India földrajza</i>	106
8–9. Kik a 20 éves NAFTA nyertesei?	
<i>USA, Kanada, Mexikó földrajza</i>	108
10. Mexikótól a Tűzföldre	
<i>Latin-Amerika földrajza</i>	111
11. Miért van kétféle Afrika?	
<i>Afrikai nehézségek</i>	114
12. Melyek az afrikai felzárkózás lehetőségei?	
<i>Gyakorlati óra</i>	116

VI. fejezet – FENNTARTHATÓSÁG – KÉRDŐJELEKKEL

1. Feléljük a természeti erőforrásokat?	
<i>Takarékosabban, hatékonyabban!</i>	117
2. Óvjuk meg környezetünket!	
<i>Összefogás nélkül nem megy</i>	119